

1 Timoti

Naoa itəm Pol təmaupən mətə tuwin kəm Timoti

Nəghatən əkuəkir rəha naoa u 1 Timoti

?Pah təmətə naoa u? Aposol Pol təmətə naoa u.

?Təmətə tatuwin kəm pah? Təmətə tatuwin kəm Timoti. Timoti in etəm aluə kit itəm təmaiiir e taon u Listra. Mama rəhan in noanol kit rəha Isrel, kən rəhan tata in laihluə kit. Timoti in fren kit rəha Pol, kən nian rafin katian əpəh ikin min matuən-iarəp namnusən təwir rəha İesu Kristo. Pol tolkeike pik Timoti, tol nəhlan kən in tətəun-in Timoti məmə tahmen e nətin ətuatip.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təmətə? Pol təmətə məmə iəgətun eiueiuə neen e niməfak əpəh Efesas, kən mol in tahl-ipən Timoti məmə otuwin məg-ətuatip-in neiuəən əh. Okəm-naka, Timoti təmuwa tahmen e pasta rəha niməfak əh Efesas, nat əpnəpin məmə in etəm aluə əm. Nəgətun eiueiuəən min əh koatəgətun məmə netənim okotəkəike motətəu-pən nətəligən rəhalat e nolən rəha netənim o nosən nəmegəhən itəm namnun tikə. Koatən məmə netənim okotəkəike motitun nīpəti nəghatən anion min, kən motol natimnat neen itəm ilat kəmoatən.

?Təmətə naoa u o naka? Pol təmətə naoa u matən-iarəp nətəligən neen rəhan kəm Timoti matiləs-ipər rəhan nətəligən, kən məmə otasitu e niməfak rəha Efesas. Pol tatəghat-in nolən wir min rəha nəfakən, ne nehm wirən netəm koatəfak. Kən matən-iarəp nolən wir min itəm netəm-iasol min rəha niməfak ne iəfak min u okotətəu-pən. Kən namnun nəghatən itəm Pol təmən kəm Timoti tatən məmə, in otəkəike muwa etəm wir kit rəha nol wəkən rəha İesu Kristo. Kən rəhan nolən otəkəike mətuatip wir.

Pol tāmən təwir kəm Timoti

¹ Timoti. Io Pol, iakatən təwir kəm ik. Kən io aposol kit rəha Kristo Iesu mətə-inu Uhgın u itəm təmosmegəh kitat, ne Kristo Iesu itəm in nıpəti nahatətəən rəhatat məmə o nian kit Uhgın otosmegəh kitat, ilau əm kəmuahləpis io məmə ekol wək u. ² Rəhalau nahatətəən e Kristo təhmen ahmen əm, kən tol nəhlan in təhmen-pən əm məmə ik nətik pahrien. Pəs Uhgın Tata rəhatat ilau Kristo Iesu, İərəməə rəhatat, okuawte-in rəhalau nəwırən kəm ik, kən muasəkitun ik, kən muələhəu nəməlinuən tətətiğ ron ik.

Pol təmolkeike məmə Timoti otahtosig-in iəğətuñ eiueiuə min

³ Aupən ikin e nian ematuwin Masetonia, kən io emən kəm ik məmə io ekolkeike pik məmə onakətətiğ Efesas, kən rəhak nətəliğən tatol əm min-nulan. Netəmin neen əh-ikin kotətiğ itəm ilat koatəğətuñ netəmin e nəğhatən min itəm kotərat. Mətə ik onakahtosig-in ilat məmə okəsotolən nolən əh. ⁴ İlat okotəkəike mo-tapəs nolən min əh itəm koatən nəğhatən eiueiuə min itəm koatəğhat-in noanol min aupən ikin. Nəğhatən min əh in tatiuw-pa əm timəht, mətə in to təsasituən e netəmin məmə ilat okotitun nalpəkəuən rəha Uhgın inu okotahatətə əm lan. ⁵ Mətə noa nəğhatən u məmə nolkeikeən tətər e nikitəmat. Nolkeikeən tətər e niki suah kit nian nikin təwir təfəğə rat tikə lan, kən in titun məmə nolən rat kit təsətiğən lan, kən tətəhatətə pahrien əm e Iesu. ⁶ Netəmin neen kınotapəs nolən ətuatıp u, kən ilat kınotəruru rəkis rəhalat suatıp, mətə koatətəu-pən nəğhatən alməl min əh. ⁷ İlat kətolkeike məmə netəmin koatən məmə ilat kənatətiğ wir e Lou rəha Uhgın, mətə

1:2: Wək 16:1-3; Taet 1:4

1:4: 1 Tim 4:7; Taet 1:14

ilat kəsotitun wirən nipəti nəghatən itəm koatən, ne nəghatən min itəm koatən pik ilat.

⁸ Kitat kotitun wir Lou rəha Uhgın məmə təwir okəmә kitat kotitun wir wək rəha Lou kən moatətəu-pən e nolən itəm Uhgın tolkeike. ⁹ Nian rafin kitat okotəkәike motitun məmə Lou tәмәsuwamән o netəm kotətuatip, mətō Lou in rəha netəm rat ne netəm koatəht Lou: netəm kəsotisiai-inән Uhgın ne nol tәfagə rat; netəm rəhalat nolən teko-eko kotəuhlin mentalat o nəfakən; netəm kәmotohamnu rəhalat tata ne mama; netəm koatohamnu itəm; ¹⁰ nəman ne nipitan itəm kinotol marit rәkis, mətō koatan әpnarın; nəman koatit atip ilat min kән nipitan koatit atip ilat min; netәmim katosalim-in iolwək min məmə okotos mәni elat; ne netəm koateiueiuә, ne netəm koateiueiuә e nian koatəghat e kot; ne netəm koatol nolən pišin neen min. Әwәh, in nipahrienән məmə Lou in rəha netәmim itəm koatol natimnat rafin әh itəm tatərәkin nəghatən min itəm kotətuatip. ¹¹ Nəghatən әtuatip min u, koatisi-pән e nammusән təwir moepән rəha Uhgın, Uhgın etəm təwir tətuatip. Nammusән u in tәmos-ipa kәм io məmə ekән-iarәp.

Pol nikin tәmagien o Kristo

¹² Io ekatән tagkiu kәм Kristo Iesu, Iәрәmәрә rəhatat, itəm tatos-ipa nəsanәнән kәм io o wək u, mətō-inu in tatehm io məmə iakaskәlim wir wək rəhan kән mäsapәsән, kән in tәмәhlәu-pa wək u mətahlәpis io məmə ekol. ¹³ Aupән ematəghat rat e nərgin, kән ematoh nəfak matol tәrat kәм Iesu. Nat әpnarın io ematol pap min-nulan mətō in tәmasәkitun io mətō-inu io emәsәнән әh nipahrienән lan, kән emәruru məmə nat naka itəm io ematol in tәrat. ¹⁴ Mətō nolkeikeән rəha Iәрәmәрә rəhatat in iahgin iahgin pik ron io, maprәkis-in nolән

1:8: Rom 7:12,16   1:12: Wək 9:15; 1 Kor 15:9-10; Kal 1:15-16
1:13: Wək 8:3; 9:1-5

rat min rəhak. Kən tatətəlmīn nīkik o nahatətəən lan ne nolkeikeən itəm tātisi-pən o Kristo Iesu.

¹⁵ Inu nəghatən tatən pahrien, kən kitat kotəkəike motən nīpahrienən lan: Kristo Iesu təmuwa e nətueintən məmə otosmegəh netəm kotərat, kən io etəm rat aɡin taprəkis-in rafin ilat. ¹⁶ Məto Uhgīn təmasəkitun io, etəm rat aɡin, tahmen e nəmtətin kit itəm tatəgətun məmə nətəligən rəhan kaifəməh, namnun tikə, tatuwin o netəm kotərat, pəs netəmim neen kotehm kən motu-arisig-in suatip kitiəh əm məmə okotahatətə e Iesu kən in tosmegəh ilat mos-ipən nəmegəhən lilin kəm ilat. ¹⁷ ! Kotənwiwi Uhgīn! Pəs kotisiai-in Uhgīn rəhatat. In Iərəmərə lilin; in təsimisən; kəsehmən in; kən in pišin əm in Uhgīn. Pəs koatiləs-ipər nərgin tatuwin matuwin matuwin namnun tikə. Əwəh.

¹⁸ Kən inəh nətik Timoti. Inu rəhak nəghatən tahmen-pən e nəghatən rəha ien min itəm kəmoatən kəm ik aupən. Ik onakəkəike maskəlīm nəghatən min əh pəs tol rəham nətəligən təskasik, kən ik onakəluagin wir e nəluaginən rəha nahatətəən. ¹⁹ Askəlīm rəham nahatətəən təskasik, kən ol nolən itəm ik nəkitun məmə in tətuatip e niganəmti Uhgīn. Məto netəmim neen ilat koatol nolən neen itəm ilat kotitun məmə tərat, kən kəmotərəkin rəkis rəhalat nahatətəən, tahmen e suah kit itəm tatiləs nego matər e nīmas tətəhap-əhap aɡin matərat. ²⁰ Suah mil u Haemeneus ne Aleksanta ilau kəmian motol kitiəh əm ilat netəm min u. Io enegəhan-in rəkis ilau məmə katuəməhl-pən e nelmi Setan məmə okiatun məmə okəsuan ratən Uhgīn.

2

Nolən rəha nəfakən

¹ Nat aupən itəm ekolkeike məmə ekən, in tol nulan. Io iatən əskasik kəm itəmat məmə itəmat nəkotəkəike moatəfak kəm Uhgın o netəmim rafin, kən motən kəm Uhgın məmə nikitimat tətəgien o natimnat itəm in təmöl ilat. ² Kən e nian rafin itəmat onəkotəkəike moatəfak o netəm koatərəmərə ne netəm-iasol min rəhatat məmə kitat rafin okotatig e nəməlinuən kən motatig mətig, pəs kitat kotisiai-in wir Uhgın kən rəhatat naliwəkən in tətuatip. ³ Nölən rəha nəfakən min u in təwir pık, kən in otol Uhgın İosmegəh rəhatat nıkin otagien lan. ⁴ Uhgın u, in tolkeike məmə otosmegəh netəmim rafin, kən molkeike məmə ilat okotitun motən nıpahrienən e nəghatən pahrien rəhan.

⁵ Otəfak o netəmim rafin məmə ilat okotahatətə e Uhgın məto-inu Uhgın kitiəh əm tətətig, kən suah kitiəh əm tatətul in suatip o nosən netəmim muwin kotal kitiəh ilat Uhgın, etəmim əh Kristo İesu. ⁶ E nian ətuatip, in əm təmos-ıpa rəhan nəmegəhən o nətouən suatip rəha netəmim rafin məmə otikis ilat e təfagə rat rəhalat. Kən inu tatəgətun məmə Uhgın tolkeike məmə otosmegəh netəmim rafin. ⁷ Kən o nəghatən əh, Uhgın təmİLəs-ıpər io məmə io aposol kit rəhan o nən-ıarəpən nam-nusən təwir u kəm İaihlua min, netəmim itəm kəsənən məmə netəm İşrel, kən təmİLəs-ıpər io məmə İəgətun kit rəha nahatətəən pahrien. Io iatən pahrien, eseıueıuəən. ⁸ Kən İkin min rafin, İakolkeike məmə nəman okotəghat kəm Uhgın e nəfakən. Kən nian koatİLəs-ıpər nelmİlat məmə okotəfak kəm Uhgın, İakolkeike məmə nəmegəhən rəhalat otətuatip, kən nİkilat təsahmən, kən məsotəhaiən ilat min.

⁹ Kən io İakolkeike məmə nıpİtan u İəfak min okotuwın e rəhalat napən itəm tətuatip kən matəfətain wir

ilat, mäsotiuwän nätəligən rəha nəman, kən mäsotolən məmə netəmim okotehm o nausitən. Kən ilat kəsotolən noanulat məmə okotausit ron. Kən ilat kəsotuwın-inən natimnat min o niuwän nätəligən rəha netəmim, iatən natimnat min tahmen-pən e napən min itəm nəmtilat tiäkis, o nat kit kəmol e iaen u kol tatipit-ıpit, o nat kit kəmol e perel inu kəpiel itəm nəmtin tiäkis. ¹⁰ Məto iakolkeike məmə nıpitän u iəfak min, rəhalat nätəligən otəsuwınən o malə-malə rəha nıpətilat o nehmən, məto okotol malə-malə e nəmegəhən rəhalat, inəh ilat okotol nolən min itəm otasitu e netəmim, nolən min itəm tətuatip o nıpitän itəm koatən məmə ilat koatəfak kəm Uhgın.

¹¹ Nian nəman okoatəgətun e niməfak, nıpitän okotəkəike moatətəlig-in mäsotagətən, kən motəkəike motos-iəhau ilat, kən motisiai-in iəgətun min, kən motətəu-pən iəgətun min əh itəm koatəgətun. ¹² Io esegəhan-inən nıpitän məmə okotəgətun kən motərəməre e nəman. İlat okotəkəike kəsəghatən, ¹³ məto-inu aupən ikin, Uhgın təmaupən mol Atam, uarisig ikin təpanol If. ¹⁴ Kən sənəmə Atam u Setan təmeiuə-in aupən kən tol nəwian, məto If u təmol nəwia Setan kən mətəghl lou rəha Uhgın. ¹⁵ Məto Uhgın otosmegəh nıpitän nian ilat koatol ətuatip wək rəhalat, inu neməkən ne nehm wırən nisualkələh. In otosmegəh ilat okəmə koataskəlīm əskasik nolən rəha nahatətən, ne nolən rəha nolkeikeən netəmim, ne nolən rəha nəmegəhən itəm tətuatip.

3

Netəm-iasol min rəha niməfak

2:9: 1 Pita 3:3-5   2:10: 1 Tim 5:10   2:12: 1 Kor 14:34   2:13: Jen 2:7,21-22; 1 Kor 11:8-9   2:14: 2 Kor 11:3; Kal 3:1-6

¹ Inu nəghatən tatən pahrien məmə, “Okəmə etəmim kit tolkeike məmə in otuwa etəm-iasol kit rəha niməfak, kən in təmölkeike wək kit itəm təwir.”

² Kən etəm-iasol tol nəhlan:

okəkəike kəseh-m-pənən nolən rat kit lan;

in rəhan pətan kitəh əm;

tatehm wir nəmegəhən rəhan nian rafin;

tatol natimnat e nitunən;

katisiai-in;

tatehm wir netəmim itəm koatuwin iman ikin;

in iəgəton wir kit;

³ sənəmə etəmim kit rəha napisen o nəmouən;

məto in etəm mətig;

sənəmə in etəmim rəhan nəghatən titatiperəh pik tah-
men e kaluəluə;

nikin təsuwin pikən e mənə;

⁴ in otəkəike matərəməwə wir e rəhan min, kən mol məmə rəhan nisualkələh koatol nəwian moatisiai-in wir. ⁵ ?Məto okəmə in təruru nərərəməwə wirən o rəhan min, kən in otaroh nəhlan mərərəməwə o niməfak rəha Uhgın?

⁶ Etəm tətəhatətə wi e Iesu, in təsahmenən məmə otos wək u məta in tatos-ipər pik in, kən Uhgın tol nalpinən kəm in tol məmə təmöl mihin e Setan u iausit pik.

⁷ Kən etəm-iasol, rəhan nolən otəkəike məwir mətuatip məmə netəm kəsotəfakən okotən məmə in etəm təwir. Okəmə təsol mihinən, məta noanikulu rəha Setan toh pikən, kən nərgin in otərat.

Netəm kotasitu e niməfak

⁸ E nolən kitəh əm, dikon min, rəhalat nəmegəhən otəkəike mətuatip wir, kən moatən əm nıpahrienən e nian rafin. Netəm koatapis o kotalkeike pik mənə, kəsotahmenən o naskəlīmən wək u. ⁹ Ilat netəmim

itəm kotitun məmə nolən rat kit təsətigən elat, kən moataskəlīm əskasik nəghatən pahrien min rəha Iesu Kristo itəm Uhgın təmol əp. ¹⁰ Netəm kotal nəhlan, niməfak otəkəike makil wir rəhalat nəmegəhən, okəmə kəsehm-pənən nat kit tərət elat, kən ilat okotos wək rəha dikon. ¹¹ Məto nīpitan rəha netəm koatasitu e wək rəha niməfak, ilat min okotəkəike motol rəhalat nəmegəhən tətuatip wir. Təsəwirən məmə ilat nīpitan iən nikalitəm, o nīpitan rəha nāpīsən, məto ilat nīpitan itəm netəmim koatahatətə elat e nian rafin. ¹² Suah kit itəm tatos wək rəha dikon, in otəkəike mos rəhan pətan kitiəh əm, kən in otəkəike matərəməərə wir e rəhan min nisualkələh ne rəhan latuənu. ¹³ Netəmim itəm koatol-wir wək u rəha dikon, nərgilat in otəwir lan, kən rəhalat nətəligən in otəskasik pik o naskəlīmən nahatətəən rəhalat e Kristo Iesu.

Nəukətin nahatətəən rəhatat

¹⁴ Roiu əh, nian iakatətə naoa u kəm ik, nīkik tatəht məmə, otəsəwəhən kən ekimnə mehm ik. ¹⁵ Məto okəmə esimnə uəhaiən, kən naoa u in otən natimnat rafin itəm kitat nenəti Uhgın okotətəu-pən. Inu kitat u nəfak, kən Uhgın rəhatat tatəmegəh mətatig nammun tikə. Kitat netəm nəfak u kotaskəlīm nəghatən pahrien, kən matehm wir. ¹⁶ Nīpahrienən, nəghatən pahrien rəha Iesu Kristo itəm Uhgın təmol əp, in nat pispis itəm in iahgin, kən tol nəhlan:

Kristo in təmuwa etəmim kən netəmim kəmotəplan.

Kən Narmin Rəha Uhgın tatəgətun wir məmə Iesu tətuatip wir.

Kən nagelo min kəmotəhm in.

Kən katən-iarəp nammusən təwir rəhan kəm netəmim ikin pisin pisin min.

Kən netəmim rəha nətueintən u kotahatətə lan.

Kən Uhgın təmos muwın ilis e neai mətuatığ ilau min.

4

Iəgətun eiueiuə min

¹ Narmin Rəha Uhgın tatən-iarəp wir məmə e nian min uarisig İesu otəpanuwa lan, netəmim tepət okotapəs nətəu-pənən nolən pahrien rəha nahatətəən e Uhgın. İlat okotətəu-pən narmin eiueiuə min kən motətəu-pən nəgətunən rəha iərmis min. ² Nəgətunən min əh koatisi-pən o iəgətun min itəm koatən məmə rəhalat nəghatən in nıpahrienən, məto ilat koateiueiuə, kən məsotolən nat itəm koatən. Netəm min əh, nətəligən rəhalat teko-eko agın, kən kinotəruru nakilən məmə nəghatən pahrien hiə kən nəghatən eiueiuə hiə. ³ İlat koatəgətun netəmim moatən məmə okəsotolən marit, kən moatəgətun ilat məmə okəsotunən nagwənən min neen. Məto Uhgın təmol nagwənən min əh məmə okotun ilat. Kən kitat u koatəfak kotitun nıpahrienən, kotitun nosən, kəfak kənwiwi Uhgın ron, kən motun, ⁴ məto-inu natimnat rafın itəm Uhgın təmol ilat kotəwir əm. Nat kit tikə məmə okəsotunən. Kitat kotitun nunən natimnat rafın okəmə kitat koatəfak moatənwiwi Uhgın ron, ⁵ məto-inu Naoa Rəha Uhgın tatən məmə ilat kotəwir, kən kitat koatəfak ron. Kən roiu, nagwənən min əh kotəwir əm.

Iolwək təwir rəha Kristo İesu

⁶ Okəmə natən-iarəp nəghatən u kəm piatat min ne winitat min, kən ik iolwək təwir kit rəha Kristo İesu. Kən tatəgətun məmə ik etəmim kit itəm natun nəghatən wir min rəha nahatətəən ne nəgətunən ətuatıp matəmegəh lan, kən rəham nəmegəhən tatətəu-pən nəghatən min əh rafın. ⁷ Apəs, əsətəlig-inən nəghatən eiueiuə min itəm

nətəligən rəha Uhgın tikə lan, nəghatən min u tahmen namsu əpnapın min itəm nipətin tikə. Məto əgətun atip rəham nəmegəhən məmə tatətəu-pən Naoa Rəha Uhgın. ⁸ Nölən rəha nehm wırən nipətim məmə in otəsanən, in təwir o natimnat min neen, məto okəmə natəgətun atip rəham nəmegəhən e nölən rəha Uhgın, kən in təwir məmə otasitu e natimnat rafin e nəmegəhən rəha nətueintən u, ne rəha nəmegəhən lilin. ⁹ Inu nəghatən tatən pahrien, kən kitat kotəkəike motən nipahrienən lan. ¹⁰ Kənu kitat koatol pik wək o iəgətun atipən rəhatat nəmegəhən e nölən əh, məto-inu kinotahatətə rəkis e Uhgın u tatəmegəh kən mətətig itulin, kən in Iosmegəh rəha netənim rafin, məto in tatosmegəh əm netəm min u itəm koatahatətə lan.

¹¹ Əgətun natimnat min əh kəm netənim, kən mən-ipən kəm ilat məmə okotəkəike moatətəu-pən. ¹² Pəs netənim okəsotehm əhauən ik məto-inu ik etəm aluə əm kit. Məto ol rəham nəmegəhən tətuatip wır məmə netənim okotəplan məmə ik etəm mətə, kən ilat kotitun nətəu-pənən ik e nəghatən min, ne naliwəkən, ne nolkeikeən, ne nahatətəən, ne nölən ətuatip. ¹³ Ol natimnat min əh, kən nat kisil min, ol iləhal u məmə rəham wək okəhalətul aupən e rəham nəmegəhən mətoarus ekimnə: afin Naoa Rəha Uhgın kəm netənim, kən mən-iarəp Naoa Rəha Uhgın, kən məgətun Naoa Rəha Uhgın. ¹⁴ Timoti, Uhgın təmos-ipinə kəm ik rəhan nasituən o nölən wək rəhan nian elta min rəha niməfak kəmotələhəu-pən nelmilat lam, kən ien min neen rəhalat kəmotən-iarəp nəghatən itəm Uhgın təmən lam. Əsapəsən nasituən əh.

¹⁵ Ik onakəkəike matol wək min u, kən rəham nətəligən otəkəike mətətig əskasik e natimnat min u pəs netənim

4:7: 1 Tim 1:4

4:10: 1 Tim 2:3-4

4:12: Taet 2:15

4:14: 2 Tim

kotitun nehmən məmə rəham nəmegəhən ne rəham wək tatəwiə wir. ¹⁶ Atehm wir nolən min e nəmegəhən rəham, kən ol rəham nəgətunən məmə in tatətuatip e nian rafin. Onakəkəike mətalkut əskasik məmə onəköl natimnat min əh, məto-inu okəmə naköl, kən onakosmegəh itəmat netəm koatətəlig-in ik.

5

Nolən rəha nisaiiən o nəghatən kəm netəmin

¹ Səghat əskasikən e iaguıhl min, məto əghat kəm ilat e nisaiiən məmə nakiuw rəhalat nətəligən, təhmen əm mə ilat rəham tata ətuatip min. E nolən kitiəh min əm, ol təhmen əm kəm netəm aluə təhmen məmə ilat piam ətuatip min. ² Əghat mətig e nisaiiən kəm nipiətaguıhl min təhmen məmə rəham mama ətuatip min. Rəham nəghatən ne nolən min kəm nipiətan itəm koatətəm aluə otəkəike mətuatip aɡin, təhmen məmə ilat winim min.

Nolən rəha nehm wirən nəutahlimis min

³ Niməfak otəkəike mətehm wir nəutahlimis min itəm rəhan min kotikə aɡin o nehmən ilat. ⁴ Məto nəutahlimis kit u nenətın min əh-ikin o mipin min əh-ikin, ilat okotəkəike motitun paupən məmə wək rəha netəm koatəfak, ilat okotaupən motehm wir atip rəhalat min. Nolən u təhmen əm məmə koatətou rəhalat kaon kəm rəhalat mama ne tata ne pipi min, kən inəh Uhgın nikin tagien ron.

⁵ Məto nəutahlimis itəm tətətig in pisin aɡin əm, etəmin tikə o nehmən in, in tatələhəu-pən əskasik rəhan nətəligən tətətig e Uhgın. In əh e nian rafin, lapin ne e nərauiəgən, in tatəfak kəm Uhgın məmə otətəsitu lan. ⁶ Məto nəutahlimis u tatətəlig-in pik natimnat rəha nipiətın o nətoən təwir lan, in tatəmegəh, məto e narmin təhmen məmə in tinimis rəkis. ⁷ Ik onakəkəike

mən-ipən nəghatən min əh kəm niməfak məmə ilat okotəkəike motol pəs netəmim kəsotən ratən ilat. ⁸ Suah kit otəkəike mehm wir rəhan min, kən maupən mehm wir rəhan ətuatip min. Məto okəmə in təsolən, tatəgətun məmə təməuhlin məntaan e nolən rəha nəfakən, in tərət maprəkis-in etəm təsəfakən.

⁹ Okəmə nakəte-pən nərgi nəutahlimis kit e naoa rəha nasituən məmə niməfak otasitu elat, rəhan nup in otəkəike mos sikiste, kən rəhan iərman kitieh əm aupən.

¹⁰ Kən in pətaguihl kit itəm netəmim koatisiai-in o rəhan nolən wir ne nasituən min itəm in tatol, tahmen məmə in tatehm wir rəhan nisualkələh; kən nian iapispis min okotuwa iman ikin, tatol təwir kəm ilat; kən matos-iəhau atip in mətasitu e netəm koatəfak;* kən mətasitu e ian-rat min; kən rəhan nətəligən təskasik məmə otol wək min itəm təwir.

¹¹ Məto sətə-pənən nərgi nəutahlimis min itəm kəsotipitaguihlən əh e naoa rəha nasituən, məto-inu uarisig ikin okəmə nətəligən rəha nol minən marit tinuwa məskasik e nikilat minaprəkis-in nətəligən rəhalat e Kristo, kən ilat kotəmə okotol min marit. ¹² Kən Uhgin in otakil mol nalpinən kəm ilat məto-inu kəmotətəgəhl rəhalat noanawil itəm kəmotol kəm in aupən.† ¹³ Kən nat tərət kit min, məta ilat koatəpou kən motos nolən rəha nuwinən e nimə min rafin moatən nəghatən itəm nipətin

---

* 5:10: Nəghatən Kris ətuatip tatən məmə, “Kən tətaikuas e nelki netəmim rəha Uhgin.” - Nolən əh tatəgətun məmə in pətan kit tatos-iəhau atip in; kən nikin tagien o nasituən e netəmim. † 5:12: E nian əh, nəutahlimis min neen kəmos noanawil rəhalat kəm Uhgin məmə okəsotolən marit, kən ilat okotol əm wək rəha niməfak. Kən okəmə nəutahlimis kit tolkeike məmə in otol marit min, kən in otətəgəhl rəhan noanawil itəm təmol kəm Uhgin.

tikæ. Uarisig ilat kotuwa moterat pik o nosæn musmus e nęghatæn ræha suah pisin o nosæn muwin mæhlæmisin nimæme mænig lan, kæn ilat kotalkeike mæmæ okotæn pik nęghatæn ræha netæm pisin, kæn ilat koatæn nęghatæn min neen itæm tæсахmenæn mæmæ okotæn. ¹⁴ Kæn io ekatæn kæm nautahlimis min itæm kæsotipitaguihlæn mæmæ tæwir ilat okotol min marit, kæn motilæs nisualkælæh, kæn okotehm wir ræhalat min. Kæn okæmæ kotal næhlan, kæn mæsotos-ipænæn kuhal kit kæn ræhatat tikimir min mæmæ okotæn rat kitat. ¹⁵ Mæto nautahlimis neen kinotapæs rækis suatip ætuatip kæn moatætæu-pæn Setan. ¹⁶ Nipitan u iæfak min okotækæike moatehm wir nautahlimis min ræhalat, mæsotæhlman-pænæn ilat kæm nimæfak mæmæ otatehm ilat. Kæn nimæfak in otatehm æm nautahlimis min u ræhalat netæmim kotikæ agin mæmæ okoatehm ilat.

Wæk ræha netæm-iasol ræha nimæfak

¹⁷ Elta min itæm koatæramæræ wir e wæk ræha nimæfak, nimæfak otækæike misiai-in ilat, kæn matætou ilat. Kæn iægætun min ne netæm koatæn-iaræp Naoa Ræha Uhgîn, ilat koatætul aupæn mæmæ okisiai-in ilat. ¹⁸ Mæto-inu Naoa Ræha Uhgîn tatæn mæmæ, “Nian kau kit tatol wæk kit ræham, kæn okæmæ tolkeike mæmæ otun kit, sahtosig-inæn.” Kæn tatæn min mæmæ, “Nian suah kit tatol wæk, mæto okæike kætou in lan.”

¹⁹ Əsætælig-inæn nęghatæn ræha etæmim kitiæh æm itæm tatæn mæmæ elta kit ræha nimæfak tæmol nolæn rat, mæto okæmæ etæmim kæiu o kisil katæhalæn, kæn nakætælig-in ræhalæhal nęghatæn. ²⁰ Kæn okæmæ etæm-iasol kit ræha nimæfak tatol nat kit tærat, kæn natęghat æskasik kæm in e niġanæmti netæmim rafin ræha nimæfak, kæn tol næhlan netæmim okotægîn o nolæn nat tærat min.

5:13: 2 Tes 3:11

5:14: 1 Kor 7:9

5:18: Dut 25:4; Mat 10:10; 1 Kor 9:9

5:19: 2 Kor 13:1

5:20: Efes 5:11

²¹ E niganəm̄ti Uhḡin, ne Iesu, ne nagelo min itəm Uhḡin təmitəpun rəkis ilat, io ekatən əskasik kəm ik məmə ik onakəkəike mətəu-pən nəghatən rəhak e nolən itəm in tətuatip. Ik onakəsolən nolən pisin kəm suah kit, kən matig mol pisin min kəm suah kit. Məto onəkol tahmen ahmen əm kəm ilat rafin.

²² Əsələs-ipər ueiuəhaiən etəmim məmə in otos wək rəha niməfak, inu nakoatələhəu-pən nelmitəmat moatəfak lan. Məto-inu okəmə in suah kit itəm rəhan əh-ikin nolən rat, kən rəhan nolən rat otatig lam, tahmen məmə ik min nəmos rəhan nolən rat. Məto ol əm rəham nəmegəhən tatuwiwi matətuatip e nian rafin.

²³⁻²⁵ Netəmim neen kitat kotitun məmə ilat nol təfagə rat, kən kotitun məmə Uhḡin otol nalp̄inən kəm ilat. Məto neen rəhalat təfagə rat tatəhluaig əh-roiu, məto uarisig okəpanotəplan. Kən tahmen ahmen əm, nian tepət wək itəm təwir min, kitat kotitun əm. Məto neen əh-ikin itəm koatəhluaig əh-roiu, məto okəpanotəplan ilat.

Təsəwirən məmə onakən̄im əm nəhau məto-inu, nian neen ik nakatimis. Məto təwir məmə onakən̄im wain noan məsin pəs in tasitu e nərpəm.

6

Nolən ətuatip o slef min

¹ Slef min itəm koatəfak okotəkəike motisiai-in netəm-iasol min rəhalat. Nolən əh in otahtosig-in naihlua, məmə kəsotən ratən nərgi Uhḡin, kən məsotən ratən nəgətunən rəhatat. ² Məto slef min itəm rəhalat etəm-iasol in iəfak, ilat okəsotolən nolən əh u kotəmə, “Ei. Etəm-iasol əh in piatat əm kit,” kən ilat məsotisiai-in wirən. Məto ilat okotəkəike motol wək p̄ik təhmin min e n̄ikilat pahrien, məto-inu rəhalat etəm-iasol in iəfak kit itəm koatolkeike in.

Nəgətunən neiuəiuəən min ne natimnat wir min pahrien

Natimnat min u, ik onakəkəike matəgətun netənim lan. Kən e nian rafin ik onakəkəike matəghat əskasik kəm ilat o nətəu-pənən.

³ Məto netənim neen koatəgətun nəghatən neen itəm tol pisin e nəghatən əh rəhak, kən ilat koatən məmə nəgətunən rəha ləməmə rəhatat Iesu Kristo, in neiuəiuəən, kən koatən məmə nəgətunən rəha nolən rəha nəmegəhən itəm Uhgın tolkeike, in neiuəiuəən. ⁴ Netəm min əh koatol nəhlan ilat kəsotitun agın-əhən nat kit, kən ilat nausit pik. Ilat kotalməl o nuwinən məghat pik o nəghatən min itəm tatiuw-pa neməha, o nəghatən min itəm netənim koatətəhau ilat min ron. Nolən u in tatol netənim koatetət ilat min, kən motəhap-əhap ilat min, kən moatəghat rat e nərgilat min, kən moatətəlig rat elat min. ⁵ Kən e nian rafin ilat koatol timəht. Inu nolən rəha netənim itəm rəhalat nətəligən tərət, ilat koatəue e nəghatən pahrien. Ilat koatən məmə suatip rəha nahatətəən e Uhgın in suatip kit o nosən məni ne nautə min.

⁶ Məto nat itəm təwir pik sənəmə kitat kotos məni ne nautə. Nat itəm təwir pik in məmə kitat okotaliwək e nolən itəm Uhgın tolkeike, kən motəgien əm, nat əpnəpin rəhatat nautə noan məsin o tərət, ⁷ məto-inu nian kitat kəmotaiir-pa e nətueintən u, kən kəməsotosən nat kit motuwa. Kən e nian okotimis lan, okol kəsotos minən nat kit motitəlig. ⁸ Məto okəmə nigitat nagwənən ne napən tahmen əm, kən kitat kotəgien. ⁹ Netənim itəm kotolkeike pik məmə rəhalat nautə o tərət, in timətig əm olat məmə okotol nolən rat min tərət. In tahmen-pən e noanikulu tətəhasin ilat e noakəmihl rəha nəratən,

6:3: Kal 1:6-9

6:5: 2 Tim 3:8; 4:4; Taet 1:14

6:6: Fil 4:11-12; 1 Tim

4:8; Hip 13:5

6:7: Job 1:21

kən ilat kotalkeike məmə okotol natimnat tepət rəha nalmələn, kən natimnat tepət itəm tərət olat. Kən nolkeikeən rəha natimnat rat min əh okoatərək-in-rəkin nəmegəhən rəhalat. ¹⁰ Məto-inu nolən rəha nolkeike pikən məni, in nəukət-in natimnat rat tepət. Kən netənim neen ilat koatətul-iəkis o nətəu-pənən suatip u, kən ilat kinotuwin rəkis isəu o nolən rəha nahatətəən, kən ilat koatol natimnat min neen itəm tatərək-in atip nikilat, kən moatəto tərət lan.

Nəghatən wir rəha Pol tatuwin kəm Timoti

¹¹ Məto ik Timoti, etəm rəha Uhg-in, aiu muwin isəu o nolən rat min əh. Ik onakəkəike malkut pik o nətəu-pənən nolən ətuatip, itəm Uhg-in tolkeike. Rəham nahatətəən otəkəike məskasik, kən ik onakəkəike molkeike netənim. Askəlīm rəham nahatətəən tatuwin əm nulan, namnun tikə. Kən onəkəike muwa ik etəm mətig kit. ¹² Onakəluagin wir e nəluaginən rəha nahatətəən. Kən maskəlīm nəmegəhən lilin itəm Uhg-in təmaun-in ik ron. Aupən ikin in təmaun-in ik ron nian nəmən-iarəp nahatətəən rəham e Iesu e niganəmti netənim tepət.

¹³ E niganəmti Uhg-in, itəm tatos-ipa nəmegəhən kəm natimnat rafin, ne niganəmti Kristo Iesu itəm təmən-iarəp wir nəghatən pəhrien e niganəmti Pontias Pailat, iatəghat əskasik kəm ik nəhlan: ¹⁴ ol natimnat min u, kən məsapəsən kit mətoarus-pən İərəmərə rəhatat Iesu Kristo otuwa ¹⁵ e nian ətuatip itəm Uhg-in təmitəpun. Uhg-in itəm kitat okotəkəike moatənwiwi e nian rafin, in pisin əm tatərəmərə e natimnat rafin. In Kig rəha kig min rafin, kən İərəmərə rəha İərəmərə min rafin. ¹⁶ In əm təsimisən mətatig lilin, rəhan nətuounən tikə, kən namnun tikə. İkin tətətig ikin, nəhag-əhagən tasiə mitəlau in, kən okol

---

6:10: Efes 5:5   6:11: 2 Tim 2:22   6:12: 1 Kor 9:25-26; 2 Tim 4:7
6:13: Jon 18:36-37   6:15: Nöl əpən 17:14

kəsanən iuəhkir ron. Suah kit təsehman əh in, kən okol suah kit təsehman nian kit. Nian rafin kitat okotəkəike motisiai-in in, kən moatən-iarəp rəhan nəsanənən ne nərəməərəən matuwın matuwın namnun tikə. Tol nəhlan. Əwəh.

Nəfak u rəhalat nautə tepət

¹⁷ Əghat əskasik kəm netəm koatəfak itəm rəhalat nautə rəha nətueintən u tepət. Ən məmə ilat okəsotiləs-ipər pikən ilat, kən kəsotahatətən e rəhalat məni u tepət rəha roiu əm, məto olawig ne tikə min. Ilat okotəkəike motahatətə əm e Uhgın itəm tatos-ipa natimnat wir tepət kəm kitat məmə kitat okotəto təwir lan. ¹⁸ Əghat əskasik kəm ilat məmə okotimətə e nolən təwir, ne nasituən wir min. Kən nikilat otəkəike magien o nawteən kəm netənim. ¹⁹ E nolən əh, in tahmen məmə ilat koatələhəu natimnat wir min tepət, tahmen-pən əm məmə kəmotasa wir o nəmegəhən itəm otəpanuwa. Kən ilat kotitun nosən nəmegəhən, itəm nəmegəhən pahrien.

Namnun nəghatən rəha Pol

²⁰ Timoti, ik onakəkəike matehm wir natimnat min itəm Uhgın təmələhəu-pən rəkis e nelməm. Apəs kən mətul isəu o nəghatən min itəm nıpətılilə tikə kən kəsotos-ipənən nisiiən kəm Uhgın, kən nəghatən min itəm kəsotətuatıpən e Naoa Rəha Uhgın. Nəghatən min əh katən məmə koatos-ipa nitunən, məto kəp, koateiuə. ²¹ Məto netənim neen koatuarisig-in nəghatən eiueiuə min əh, kən minotos-arəpən e suatıp rəha nahatətən pahrien.

Pəs Uhgın otawte-in rəhan nəwıran kəm itəmat.

North Tanna New Testament

The New Testament in the North Tanna Language of Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna de Vanuatu
copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b